Vlaams Gewest

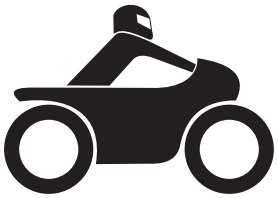

Cat. A

GOCA VLAANDEREN

Het examen kan verschillen naargelang het gewest waar het examen doorgaat. Deze brochure is van toepassing voor examens afgelegd in het Vlaams Gewest.

Opgelet: Vanaf 1 januari 2027 moet u, om het praktijkexamen te mogen afleggen in een examencentrum in het Vlaams Gewest, ook geslaagd zijn voor het theorie-examen in een examencentrum in het Vlaams Gewest! !

Het **rijbewijs A** laat toe om volgende voertuigen te besturen:

- motorfietsen met of zonder zijspan met een vermogen van meer dan 35 kW;
- driewielers met motor met een vermogen van meer dan 15 kW.

Aan de voertuigen van deze categorie mag een aanhangwagen gekoppeld worden behalve aan een motorfiets met zijspan waarvan het zijspanwiel niet is uitgerust met een rem.

Bent u geslaagd voor het theorie-examen?

Het theorie-examen omvat 50 vragen. Elke vraag is 1 punt waard. Om te slagen moet u minimum 41 punten op 50 behalen. Een geslaagd theorie-examen blijft 3 jaar geldig. Voorbeeld: als u slaagt op 15/01/2026, is uw geslaagde theorie-examen geldig tot en met 14/01/2029.

Indien u reeds in het bezit bent van een rijbewijs A2 sinds ten minste 2 jaar, dan bent u vrijgesteld van het theorie-examen.

U bekomt het rijbewijs A via de:

- **directe toegang**
  of
- **progressieve toegang:** indien u sinds ten minste 2 jaar in het bezit bent van een rijbewijs A2.

Dan kan u kiezen uit volgende rijopleidingen...

De **minimumleeftijd** voor het behalen van een **rijbewijs A** is **24 jaar** (directe toegang) of **22 jaar** (progressieve toegang). !

De meest doeltreffende methode bestaat erin het praktijkonderricht te volgen in een erkende rijschool. Deze lessen worden inderdaad gegeven door gebrevetteerde beroepsinstructeurs, die bekwaam zijn u de gepaste opleiding en raad te geven. Zij zullen u aanleren zelf uw vaardigheden en rijgedrag te beoordelen.

Om een **(voorlopig) rijbewijs** te kunnen **bekomen** en de **examens** met het oog op het bekomen van een Belgisch rijbewijs te mogen **afleggen**, moet u OF ingeschreven zijn in België en uw gewone verblijfplaats hebben in België (min. 185 dagen); OF ingeschreven zijn in een Belgische onderwijsinstelling (min. 6 maanden); OF houder zijn van een diplomatieke, consulaire of bijzondere identiteitskaart.

	DIRECTE TOEGANG	PROGRESSIEVE TOEGANG
SCHOLING VIA EEN ERKENDE RIJSCHOOL	Als voorbereiding op het praktijkexamen geeft de erkende rijschool **minimum 12 uur praktijkonderricht**, waarvan de helft moet plaatsvinden op de openbare weg. ! U kan slechts praktijkexamens afleggen tijdens de geldigheidsduur van het geslaagde theorie-examen (3 jaar).	Als voorbereiding op het praktijkexamen geeft de erkende rijschool **minimum 4 uur praktijkonderricht**, waarvan de helft moet plaatsvinden op de openbare weg. Bent u sinds 2 jaar in he t bezit van het rijbewijs A2 met de vermelding *'automatisch'* of *'code 78'* en wilt u het rijbewijs A bekomen zonder deze code, dan geeft de erkende rijschool **minimum 6 uur praktijkonderricht**, waarvan de helft moet plaatsvinden op de openbare weg.
	Vervolgens legt u het praktijkexamen (proef op privéterrein en proef op de openbare weg) af met het voertuig van de erkende rijschool waar u de lessen heeft gevolgd. Uw instructeur vergezelt u. Na tweemaal niet slagen voor de proef op privéterrein en na tweemaal niet slagen voor de proef op de openbare weg, moet u **minimum 2 uur praktijkonderricht** volgen bij een erkende rijschool.	

U kan het praktijkexamen afleggen in het examencentrum van uw keuze.

Meer inlichtingen over de praktische rijopleiding en het praktijkexamen op de volgende bladzijden. Lees deze aandachtig. Raadpleeg eveneens onze website www.gocavlaanderen.be.

© GOCA VL-27.11.2026-DOC. 132c-Z-N_Vlaams Gewest

	DIRECTE TOEGANG	PROGRESSIEVE TOEGANG
SCHOLING ONDER DEKKING VAN EEN VOORLOPIG RIJBEWIJS MODEL 3 	Deze scholingsmethode kan alleen worden gevolgd door kandidaten die niet vervallen zijn van het recht tot sturen of die hersteld zijn in het recht tot sturen.	
	Als voorbereiding op het praktijkexamen op privéterrein geeft de erkende rijschool **minimum 9 uur praktijkonderricht**, waarvan de helft moet plaatsvinden op de openbare weg. ! U kan slechts de proef op privéterrein afleggen tijdens de geldigheidsduur van het geslaagde theorie-examen (3 jaar).	Als voorbereiding op het praktijkexamen geeft de erkende rijschool **minimum 4 uur praktijkonderricht**, waarvan de helft moet plaatsvinden op de openbare weg. Bent u sinds 2 jaar in het bezit van het rijbewijs A2 met de vermelding *'automatisch'* of *'code 78'* en wilt u het rijbewijs A bekomen zonder deze code, dan geeft de erkende rijschool **minimum 6 uur praktijkonderricht**, waarvan de helft moet plaatsvinden op de openbare weg.
	Vervolgens legt u de **proef op privéterrein** af met het voertuig van de erkende rijschool waar u de lessen heeft gevolgd. Uw instructeur vergezelt u. Na tweemaal niet slagen voor de proef op privéterrein, moet u **minimum 2 uur praktijkonderricht** volgen bij een erkende rijschool. Na het slagen voor de proef op privéterrein, ontvangt u een formulier *"Aanvraag om een voorlopig rijbewijs"*. Met dit behoorlijk ingevulde formulier dat het getuigschrift van praktijkonderricht omvat, ingevuld door de directeur van de erkende rijschool, dient u bij uw gemeentebestuur een **voorlopig rijbewijs** af te halen. Het voorlopig rijbewijs is **12 maanden geldig** vanaf de datum van afgifte en kan in geen geval worden verlengd. Tijdens de scholing is elk vervoer van personen verboden. U mag geen commercieel goederenvervoer verrichten. Het reglementaire L-teken moet achteraan op het voertuig zijn aangebracht. Op vrijdag, zaterdag, zondag, op de vooravond van wettelijke feestdagen en op wettelijke feestdagen zelf, is het u niet toegestaan het voertuig te besturen van **22 uur tot 6 uur** 's anderendaags. Dit verbod is niet van toepassing op de kandidaat die de leeftijd van 24 jaar heeft bereikt. De eerste **proef op de openbare weg** kan ten vroegste plaatshebben één maand na de datum van afgifte van het voorlopig rijbewijs.	
	! U kan slechts de proef op de openbare weg afleggen tijdens de geldigheidsduur van het geslaagde theorie-examen (3 jaar) en van de geslaagde proef op privéterrein (1 jaar).	! U kan slechts de proef op de openbare weg afleggen tijdens de geldigheidsduur van de geslaagde proef op privéterrein (1 jaar).
	Na tweemaal niet slagen voor de proef op de openbare weg, moet u **minimum 2 uur praktijkonderricht** volgen bij een erkende rijschool. Het voertuig van de erkende rijschool is verplicht vanaf het 3de examen. U kan verder scholing volgen onder dekking van uw geldige voorlopig rijbewijs.	
	Zorg ervoor dat de geldigheidsduur van het voorlopig rijbewijs niet wordt overschreden. Na het vervallen van de geldigheid van het voorlopig rijbewijs kan u het praktijkexamen slechts afleggen en uw scholing slechts verderzetten met een erkende rijschool na het volgen van **minimum 3 uur praktijk onderricht** op de openbare weg.	Zorg ervoor dat de geldigheidsduur van het voorlopig rijbewijs niet wordt overschreden. Na het vervallen van de geldigheid van het voorlopig rijbewijs kan u het praktijkexamen slechts afleggen en uw scholing slechts verderzetten met een erkende rijschool.
	U kan slechts een nieuw voorlopig rijbewijs voor dezelfde categorie van voertuigen bekomen na een verloop van 3 jaar, te rekenen vanaf de einddatum van het laatst bekomen voorlopig rijbewijs.	

Het formulier *"Aanvraag om een voorlopig rijbewijs"* laat niet toe te rijden. U moet houder en drager zijn van een voorlopig rijbewijs. !

U kan het praktijkexamen afleggen in het examencentrum van uw keuze.

© GOCA VL-27.11.2026-DOC. 132c-ZN_Vlaams Gewest

> Het praktijkexamen

AFSPRAAK

Voor het afleggen van het praktijkexamen dient u **voorafgaandelijk een afspraak** te maken. U kan hieromtrent inlichtingen inwinnen bij het examencentrum.

Het examencentrum mag de voorafbetaling van de retributie vragen alvorens de afspraak vast te leggen.

In uw eigen belang wordt u verzocht **tijdig** en bij voorkeur **6 weken op voorhand** een afspraak te maken voor het praktijkexamen. U kan afzonderlijke afspraken maken voor het examen op privéterrein en het examen op de openbare weg. Hou er rekening mee dat afspraken voor eventuele herkansingen mogelijk moeten blijven binnen de geldigheid van uw voorlopig rijbewijs (1 jaar) en van de geslaagde proef op privéterrein (1 jaar). Voorbeeld: als u slaagt op 15/01/2026, is uw geslaagde proef op privéterrein geldig tot en met 14/01/2027.

Indien op de afgesproken dag de **weersomstandigheden** slecht zijn (mist of sneeuwval die de zichtbaarheid tot minder dan 100 m beperken) of de wegen niet berijdbaar zijn (sneeuw, ijzel), neem dan, vooraleer u thuis vertrekt, contact op met het examencentrum. Zo verneemt u of de praktijkexamens al dan niet volledig doorgaan en kunnen de nodige maatregelen worden getroffen.

Wanneer u administratief niet in orde bent en/of uw voertuig administratief en/of technisch niet in orde is, zal u voor een volgende afspraak een retributiebijslag worden aangerekend.

Wanneer u zich niet heeft aangemeld voor het praktijkexamen waarvoor u bent ingeschreven en het examencentrum niet heeft verwittigd ten minste 2 volledige werkdagen voor de dag van het examen, de zaterdag niet inbegrepen, zal u voor een volgende afspraak een retributiebijslag aangerekend worden (vb. indien u dinsdag een afspraak heeft, dient u deze afspraak ten laatste op donderdag van de voorgaande week te annuleren).

In geval van overmacht kan u de terugbetaling of vrijstelling van de retributiebijslag aanvragen bij het examencentrum. Meer informatie hierover kan u terugvinden op onze website **www.gocavlaanderen.be.**

CODE 78

U kan slechts een nieuw voorlopig rijbewijs voor dezelfde categorie van voertuigen bekomen na een verloop van 3 jaar. Nochtans kan de kandidaat die reeds houder is van een rijbewijs met de vermelding *'automatisch'* of *'code 78'*, onmiddellijk een tweede voorlopig rijbewijs bekomen, geldig voor dezelfde categorie van voertuigen met handschakeling.

RETRIBUTIES

Raadpleeg hiervoor onze website **www.gocavlaanderen.be.**

Voor te leggen documenten op het ogenblik van het praktijkexamen!

1. Examen op privéterrein

*. uw geldige **identiteitsdocument**;*
*. het **getuigschrift van praktijkonderricht** afgegeven door een erkende rijschool;*
*. het nog geldige **attest van slagen*** voor het theorie-examen (bij directe toegang);*
*. uw Belgische of Europese **rijbewijs**, geldig voor de categorie A2 en afgegeven sinds ten minste 2 jaar (bij progressieve toegang);*
*. de **verklaring** omtrent de lichaamsgebreken en kwalen die ondertekend is, of vergezeld is van, naargelang het geval, de voorgeschreven attesten;*
*. als u al ten minste tweemaal niet geslaagd bent voor het examen op privéterrein, het **bewijs** dat u de voorgeschreven opleiding heeft gevolgd na de tweede mislukking;*
*. het **betalingsbewijs** van de retributie (bij voorafbetaling).*

2. Examen op de openbare weg

Indien u de scholing onder dekking van een voorlopig rijbewijs model 3 volgt:

*. uw geldige **identiteitsdocument;***
*. uw nog geldige **voorlopig rijbewijs** (afgegeven sinds meer dan één maand);*
*. het nog geldige **verzekeringsbewijs** inzake de burgerlijke aansprakelijkheid voor het voertuig waarmee u zich aanbiedt (Internationaal verzekeringsbewijs);*
*. het **inschrijvingsbewijs** van het voertuig waarmee u zich aanbiedt;*
*. als u al ten minste tweemaal niet geslaagd bent voor het examen op de openbare weg, het **bewijs*** dat u de voorgeschreven opleiding heeft gevolgd na de tweede mislukking;*
*. het **betalingsbewijs** van de retributie (bij voorafbetaling).*

Indien u beroep heeft gedaan op een erkende rijschool:

*. uw geldige **identiteitsdocument**;*
*. het **getuigschrift van praktijkonderricht** afgegeven door een erkende rijschool;*
*. het formulier **"Aanvraag om een voorlopig rijbewijs"** waarop zijn aangebracht:*
*- het nog geldige **attest van slagen*** voor of vrijstelling van het theorie-examen;*
*- het nog geldige **attest van slagen** voor het examen op privéterrein;*
*- de **verklaring** omtrent de lichaamsgebreken en kwalen die ondertekend is, of vergezeld is van, naargelang het geval, de voorgeschreven attesten;*
*. als u al ten minste tweemaal niet geslaagd bent voor het examen op de openbare weg, het **bewijs** dat u de voorgeschreven opleiding heeft gevolgd na de tweede mislukking;*
*. het **betalingsbewijs** van de retributie (bij voorafbetaling).*

** **Het attest van slagen voor het theorie-examen waarop het resultaat van de leestest is vermeld, moet worden voorgelegd aan uw gemeentebestuur om een voorlopig rijbewijs of een rijbewijs te kunnen bekomen. U dient dit dan ook zorgvuldig te bewaren!***

Een **paspoort** wordt slechts in **beperkte** gevallen **aanvaard**. Een **attest van verlies of diefstal** van een (voorlopig) rijbewijs wordt **niet** aanvaard. **Van geen enkel document wordt een fotokopie aanvaard.** !

- De **minimumleeftijd** voor het behalen van een voorlopig rijbewijs A is 24 jaar (directe toegang) of 22 jaar (progressieve toegang).
- U mag **niet rijden in het buitenland** onder dekking van een voorlopig rijbewijs.
- Hou er rekening mee dat de **geldigheid van uw voorlopig rijbewijs beperkt** is (12 maanden)! Het kan in geen geval verlengd worden.
- U kan slechts een nieuw voorlopig rijbewijs voor dezelfde categorie van voertuigen bekomen **na een verloop van 3 jaar**, te rekenen vanaf de einddatum van het laatst bekomen voorlopig rijbewijs (uitgezonderd de opheffing van de vermelding *'automatisch'* of *'code 78'*).
- Maak **tijdig een afspraak** voor het praktijkexamen (bij voorkeur 6 weken op voorhand).

!

DE EXAMENUITRUSTING

U bent uitgerust met een volgens Europese normen gehomologeerde valhelm (u moet met een gesloten kinstuk rijden) en gehomologeerde handschoenen, een vest met lange mouwen en een lange broek of een overall, evenals met laarzen of bottines die de enkels beschermen (rubberen laarzen en hoge schoenen in stof zijn niet toegelaten).

Uw vest moet gesloten zijn tijdens het examen.

Voor uw eigen veiligheid is het aangeraden gepaste kledij te dragen voor het besturen van een motorfiets.

HET EXAMENVOERTUIG

U legt het examen af met een motorfiets zonder zijspan, met een vermogen van minstens 50 kW en een rijklare massa van meer dan 175 kg. Het voertuig moet uitgerust zijn met richtingaanwijzers. De cilinderinhoud van een verbrandingsmotor bedraagt ten minste 595 cm³. De vermogen/gewichtsverhouding van een motorfiets met elektrische motor bedraagt ten minste 0,25 kW/kg.

Als u het examen aflegt met een motorfiets met **E-Clutch systeem**, moet dit systeem **uitgeschakeld** worden voor de duur van het examen.

Het reglementaire L-teken moet achteraan op het voertuig zijn aangebracht. De proef op de openbare weg zal niet doorgaan wanneer het L-teken ontbreekt (alleen in het kader van de vrije begeleiding).

Het examen mag niet afgenomen worden met een voertuig

> Om toegelaten te worden tot het praktijkexamen moet het voertuig **technisch** en **administratief** in orde zijn. Het examenvoertuig moet de uitvoering van de voorafgaande controles en de manoeuvres toelaten volgens de voorziene afmetingen. !

met handelaarplaat, proefrittenplaat of transitplaat van korte duur, noch met een voertuig ingeschreven als oldtimer.
De tijdelijke kentekenplaten van lange duur, ook wel internationale kentekenplaten genoemd, zijn wél toegelaten (o.a. kentekenplaten voor Shape en NAVO). Buitenlandse nummerplaten zijn in sommige gevallen ook toegelaten.
Indien u het praktijkexamen wenst af te leggen met een dergelijk voertuig, **gelieve dan het examencentrum hiervan op de hoogte te brengen** bij het maken van de afspraak voor het praktijkexamen.

Een aanvullende retributie dient betaald te worden voor het voertuig van de examinator.

VERLOOP VAN HET PRAKTIJKEXAMEN

Tijdens het praktijkexamen zal worden nagegaan of u werkelijk uw voertuig beheerst en of u het verkeersreglement in de praktijk toepast.

Het praktijkexamen bestaat uit 2 proeven

> 1. Proef op privéterrein

U voert op privéterrein 10 basismanoeuvres uit.
Ieder manoeuvre bestaat uit 1 of meerdere fasen.

- Manoeuvre 1 – de nodige voorzorgsmaatregelen nemen bij het afstappen van het voertuig, zoals op de openbare weg (fase 1)
- Manoeuvre 2 – voorafgaande controles (fase 2):
  . correct dragen van beschermende uitrusting
  . bedieningsorganen en controle van de onderdelen
- Manoeuvre 3 – achterwaarts parkeren in een parkeervak (fase 3)
- Manoeuvre 4 – wegrijden uit een parkeervak (fase 4)
- Manoeuvre 5 – slalom (fase 5)
- Manoeuvre 6 – in lussen rijden (fase 6)
- Manoeuvre 7 – bocht bij een snelheid van 30 km/u, daarna ontwijken bij een snelheid van 50 km/u en precisieremmen (fase 7, 8 en 9)
- Manoeuvre 8 – stapvoets rijden (fase 10)
- Manoeuvre 9 – S-bocht (fase 11)
- Manoeuvre 10 – bocht bij een snelheid van 30 km/u, daarna versnelling tot 50 km/u en plots remmen (fase 12 en 13)

> 2. Proef op de openbare weg

Na een geslaagde proef op privéterrein wordt u tot de openbare weg toegelaten waar de examinator uw rijvaardigheid zal beoordelen. U rijdt voorop en de examinator volgt op een motorfiets. Door middel van radiocontact staat u met elkaar in verbinding. De examinator geeft aanduidingen omtrent de te volgen weg (vb."*Volg de richting Brussel*").
Hij zal u (tenzij het niet anders kan) niet vragen om links of rechts af te slaan, maar wel een duidelijke richting geven die u dient te volgen. U moet dus zelf beslissen indien dit een wijziging van richting naar links of naar rechts vereist.
U moet letten op de verkeersborden aangezien u zelf uw weg dient te vinden en u zich moet oriënteren in het verkeer.
U kan niet meer op de examinator rekenen om beslissingen in uw plaats te nemen. U moet zelfstandig de timing van uw acties inplannen, op een autonome manier en zonder ondersteuning van buitenaf.

Indien zich een probleem zou voordoen (vb. u hoort de aanduidingen niet meer) geeft u een teken met de arm.

Tijdens de proef zal u gevraagd worden om een plaats uit te kiezen waar u op reglementaire en veilige wijze moet stoppen. U zal van het voertuig moeten afstappen en hiervoor de nodige voorzorgsmaatregelen nemen. Hierna moet u zich opnieuw op reglementaire en veilige wijze in het verkeer begeven.

De proef moet afgelegd worden met inachtneming van de verkeersregels en een aan het verkeer aangepaste snelheid.

Indien bijzondere omstandigheden u verhinderen om de wegcode te eerbiedigen, verwacht men dat u uw rijgedrag aanpast in functie van de verkeersveiligheid van de andere verkeersdeelnemers (bvb. indien een defect voertuig de rechterrijstrook verspert op een rijbaan met twee rijstroken, gescheiden door een volle witte lijn en wanneer u deze lijn moet overschrijden om uw weg te vervolgen).

De examinator zal u nooit in een valstrik lokken.

De duur van de proef op de openbare weg bedraagt minimum 30 minuten.

Indien u niet voldoende deelneemt aan het verkeer, kan de examinator uw examen niet beoordelen.

© GOCA VL-27.11.2026-DOC. 132c-ZN_Vlaams Gewest

Belangrijke punten

- *Bedient u uw voertuig correct? Schakelen, gebruik van de lichten, enz... Beheerst u uw voertuig in alle omstandigheden? Voert u de technische acties automatisch uit en gebruikt u op zelfstandige wijze allerlei soorten toestellen?*
- *Rijdt u defensief? Houdt u altijd rekening met een veiligheidsmarge om tijdig te kunnen reageren op eventuele gevaren? Voorziet u de mogelijke ontwikkelingen? Behoudt u voldoende afstand en rijdt u op zodanige wijze dat er zich een "ruimtekussen" vormt rond uw voertuig? Evalueert u de risico's op zelfstandige wijze? Kijkt u voldoende ver voor u? Bent u voortdurend pertinente gegevens uit uw verkeersomgeving aan het combineren om een goed overzicht te hebben?*
- *Neemt u op de weg de juiste plaats in met uw voertuig?*
- *Neemt u de bochten zoals het hoort? Aangepaste snelheid, neemt u de bochten niet te breed? Is uw techniek goed?*
- *Inhalen en kruisen van andere voertuigen. Doet u dit correct? Neemt u afstand? Maakt u uw voornemens tijdig kenbaar? Neemt u tijdig uw plaats terug naar rechts in? enz...*
- *Richtingsveranderingen. Denkt u eraan alle nodige voorzorgen te nemen, uit te wijken zoals vereist zonder de andere weggebruikers te hinderen, het kruispunt vrij te maken wanneer dat vereist is?*
- *Past u de voorrangsregels toe? Voorrang verlenen zo vereist, maar niet onnodig, gedrag tegenover trams, enz...*
- *Gehoorzaamt u nauwkeurig aan de verkeerslichten en aan de bevelen van bevoegde personen? Rood licht, oranje licht, groene pijl, oranje knipperlicht, enz...*
- *Hoe past u uw snelheid aan? Heeft u inzicht in het verkeer? Past u uw snelheid aan aan de verkeersomstandigheden? Leeft u de snelheidsbeperkingen na? Voorziet u hindernissen? Zorgt u voor een vlotte doorstroming in het verkeer? Past u uw snelheid aan zodat uw snelheid zo constant mogelijk is en u zo weinig mogelijk dient te stoppen? Handelt u op veilige en zuinige wijze?*
- *Hoe gedraagt u zich tegenover de andere weggebruikers? Eerbiedigt u hun belangen? Houdt u rekening met hun sterke en zwakke punten en bent u bewust van uw individuele verantwoordelijkheid en uw eigen sterke en zwakke punten voor een veilig verkeer? Neemt u een voorspelbare houding aan? Voorzichtigheid tegenover voetgangers en kinderen, gedrag tegenover de prioritaire voertuigen, enz...*
- *Gebruikt u op correcte wijze het beschikbare deel van de weg en de in- en uitvoegstroken zonder een gevaar of hindernis te vormen voor het verkeer?*
- *Neemt u de nodige voorzorgsmaatregelen om op een veilige wijze te stoppen, zonder het verkeer te hinderen? Kiest u een voldoende veilige plaats om uw voertuig tot stilstand te brengen? Houdt u rekening met het type grond waarop u uw voertuig plaatst? Gebruikt u op correcte wijze de steunpoot van uw voertuig?*

> Manoeuvres

MANOEUVRES 1 & 2 – FASE 1 & 2

1 VOORZORGSMAATREGELEN BIJ HET AFSTAPPEN

U moet de motor van uw voertuig stilleggen, afstappen en zich naast uw voertuig opstellen. U moet uw voertuig met de neus in de richting van de opstelvakken opstellen en met het voorwiel voor de witte lijn.

De motorfiets op de zijsteun plaatsen kan gebeuren van op de motorfiets of na afgestapt te zijn. De motorfiets mag op de middensteun geplaatst worden, maar dat gebeurt dan wel naast de motorfiets.

2 VOORAFGAANDE CONTROLES

- Correct dragen van beschermende uitrusting

U moet de volgende uitrusting correct dragen:
. uw handschoenen
. uw vest met lange mouwen en lange broek of uw overall
. uw helm (u moet het kinstuk sluiten)
. uw laarzen of bottines.

Uw vest moet gesloten zijn.

De examinator zal eveneens nagaan of de uitrusting correct gedragen wordt.

- Bedieningsorganen en controle van de onderdelen

Dit onderdeel van het manoeuvre bestaat uit het kennen van de plaats en het gebruik van de verschillende bedieningsorganen van de motorfiets. Het is uiterst belangrijk dat u alle bedieningsorganen van de motorfiets kan gebruiken. Naar een bedieningsorgaan zoeken, terwijl men rijdt, kan zeer gevaarlijk zijn. U moet eveneens een aantal technische onderdelen aanduiden en op goede staat controleren en u moet de betekenis van de controlelampjes en schakelaars op het dashboard kennen. Van alle controles dienen er acht verplicht te worden uitgevoerd (de banden, de noodstopschakelaar, de voorrem, de achterrem, het geluidstoestel, het dimlicht, het grootlicht en de richtingaanwijzers). Bijkomend dienen twee controles steekproefsgewijs te worden uitgevoerd (de ketting, het oliepeil, het remvloeistofpeil, het benzinepeil, de reflectoren, de remblokken, de koelvloeistof, de benzinekraan, de choke, het contact, het controlelampje neutraal, de koppelingshendel of de weerstand van de stuurinrichting).

MANOEUVRES 3, 4, 5 & 6 – FASE 3, 4, 5 & 6

3 ACHTERWAARTS PARKEREN IN EEN PARKEERVAK

De maximale duur van het manoeuvre bedraagt 1 minuut 20 seconden (vanaf 50 seconden komt de tijd in aanmerking voor een beoordeling).

De computer kiest voor u in welk parkeervak u achterwaarts de motorfiets volledig dient op te stellen (linker/rechter parkeervak). U mag hierbij geen gebruik maken van het tegenoverliggende parkeervak.

U moet de motorfiets van de standaard halen en zonder hulp van de motor de motorfiets tot voorbij de opstelvakken verplaatsen door ernaast te lopen. U moet de motorfiets achterwaarts parkeren binnen de lijnen van het parkeervak en de motorfiets weer op de standaard plaatsen, met de steunpoot of standaard binnen de lijnen van het opstelvak.

U mag niet over de lijnen rijden die het parkeervak afbakenen, noch de motorfiets optillen, verschuiven of bijtrekken om deze te verplaatsen. Van zodra u denkt dat u goed opgesteld staat, geeft u dit aan (claxon, ...).

Het doel is nagaan of u:
- de kijktechniek correct toepast
- begrepen heeft wat de wielbasis van de motorfiets betekent
- de massa van de motorfiets kan beheersen.

4 WEGRIJDEN UIT EEN PARKEERVAK

U vertrekt vanuit stilstand en rijdt weg uit het parkeervak.
U maakt een haakse bocht en rijdt 7 m recht vooruit in de richting van de eerste kegel voor het volgend manoeuvre (slalom). U moet het manoeuvre in een *vloeiende* beweging uitvoeren.

Van zodra u het parkeervak verlaat, moet u beide voeten op de voetsteunen hebben. Uw voeten mogen niet buiten het opstelvak op de grond worden geplaatst. U mag niet op of over de volle lijnen rijden van het parkeervak of van de rijbaan.

Het doel is nagaan of u:
- de kijktechniek correct toepast
- de afmetingen van uw voertuig goed kan inschatten
- de massa van uw motorfiets kan beheersen in een scherpe bocht.

5 SLALOM

Dit manoeuvre bestaat uit een slalom uitvoeren door een aslijn te volgen bestaande uit 5 kegels. U moet zo dicht mogelijk langs deze kegels rijden en begint links of rechts (u mag kiezen) van de eerste kegel.

U mag niet op of over de lijnen rijden, die de zone afbakenen van het manoeuvre. U mag de kegels niet raken. U moet uw voeten op de voetsteunen houden.

Het doel is nagaan of u:
- de afmetingen van uw motorfiets goed kent
- de kijktechniek correct toepast
- over voldoende evenwicht beschikt om uw motorfiets bij een lage snelheid, in beweging te houden
- de bedieningen vlot kan hanteren, d.w.z. koppeling, gas, stuur en achterrem correct kan gebruiken.

6 IN LUSSEN RIJDEN

Bij dit manoeuvre rijdt u, op *continue* wijze, tweemaal in de vorm van een acht rond de twee centrale kegels, terwijl u steeds binnen de buitenkegels en de lijnen blijft.

U mag niet op of over de lijnen rijden noch de kegels raken.
U moet uw voeten op de voetsteunen houden.

Het doel is nagaan of u:
- vlot kan keren op de openbare weg, zowel langs de linker- als langs de rechterzijde
- de afmetingen van uw motorfiets en vooral van uw wielbasis goed kent
- de manoeuvreerruimte kan inschatten
- de kijktechniek correct toepast
- de bedieningen vlot kan hanteren, namelijk koppeling, gas, stuur en achterrem correct kan gebruiken.

MANOEUVRE 7 – FASE 7, 8 & 9

7 EEN BOCHT NEMEN AAN 30 KM/U

Na het verlaten van de manoeuvreerruimte, waar in lussen werd gereden, en voor het begin van de halve cirkel moet u naar een hogere versnelling schakelen, behalve bij automatische versnellingen, en op *continue* wijze een bocht nemen aan een minimumsnelheid van 30 km/u.

U mag de kegels niet raken. U moet uw voeten op de voetsteunen houden. Om het manoeuvre te beëindigen, moet u tussen de laatste kegels van de trechtervormige uitgang rijden.

Het doel is nagaan of u:
- in staat bent de bocht te nemen door ten minste de techniek van het tegensturen toe te passen
- de kijktechniek correct toepast
- correct op de motorfiets zit.

8 ONTWIJKEN VAN EEN HINDERNIS

U moet aan een minimumsnelheid van 50 km/u (45 km/u op een nat wegdek), op *continue* wijze, een hindernis links ontwijken (of rechts op een terrein in spiegelbeeldopstelling).

U mag de lijn niet raken of overschrijden. U moet uw voeten op de voetsteunen houden.

Het doel is nagaan of u:
- in staat bent een op korte afstand staande of opduikende hindernis te ontwijken
- op uw oorspronkelijk traject kan terugkomen
- de kijktechniek correct toepast
- een brutaal tegensturen kan uitvoeren
- niet remt tijdens het manoeuvre
- zo nodig tijdig ontkoppelt.

9 PRECISIEREMMEN

Na het ontwijken van de hindernis moet u de motorfiets terug in rechte lijn plaatsen en met precisie remmen door het voorwiel te laten stoppen in de cirkel. Indien uw motorfiets uitgerust is met een ABS-systeem, mag dit niet in werking treden. De wielen mogen niet blokkeren. U mag de kegels niet raken.

Na het uitvoeren van het precisieremmen, moet u één of twee voeten op de grond plaatsen.

Het doel is nagaan of u:
- de remkrachten correct doseert, zowel op het voor- als op het achterwiel
- het ABS-systeem niet in werking laat komen
- de plaats waar u wenst tot stilstand te komen, nauwkeurig kan bepalen
- de motorfiets terug recht kan plaatsen na het manoeuvre *"Ontwijken van een hindernis"* en dan pas gaat remmen
- de kijktechniek correct toepast.

MANOEUVRE 8 – FASE 10

10 STAPVOETS RIJDEN

U moet met lage snelheid, op *continue* wijze, door een smalle doorgang rijden. Het voorwiel van de motorfiets mag de doorgang niet uitrijden, voordat minimum 12 seconden verstreken zijn.

U mag niet op of over de lijnen rijden. U moet uw voeten op de voetsteunen houden en u mag uw voeten niet op de grond plaatsen. U mag geen voet(en) op de grond plaatsen zolang het achterwiel van de motorfiets de laatste kegels van het manoeuvre niet voorbijgereden is.

Het doel is nagaan of u:
- in staat bent om in rechte lijn met een lage snelheid te rijden
- de bediening tussen koppeling, gas en indien nodig achterrem synchroniseert
- de kijktechniek correct toepast
- een goede zithouding heeft op de motorfiets.

MANOEUVRE 9 – FASE 11

11 S-BOCHT

U moet met de motorfiets, op *continue* wijze, achtereenvolgens door de 3 poortjes rijden die door de kegels worden afgebakend.

U moet langs de linkerkant van de laatste kegel passeren (rechterkant indien het manoeuvre in spiegelbeeldopstelling staat).

U mag de kegels niet raken. U moet uw voeten op de voetsteunen houden.

Het doel is nagaan of u:
- de kijktechniek correct toepast
- een aangepaste snelheid aanneemt
- de afmetingen van uw motorfiets goed kent.

MANOEUVRE 10 – FASE 12 & 13

12 EEN TWEEDE BOCHT NEMEN AAN 30 KM/U

Dit manoeuvre bestaat uit het nemen van een bocht voor de tweede maal onder dezelfde voorwaarden als voorheen.

13 PLOTS REMMEN

Op het einde van de tweede bocht moet u versnellen naar minstens 50 km/u, zowel op droog als nat wegdek. Eens voorbij de snelheidsmeter moet u zo remmen dat u op een zo kort mogelijke afstand tot stilstand komt. Het belangrijkste is dat u zo kort mogelijk remt. De maximum toegelaten remafstand is afhankelijk van uw bereikte snelheid en van de staat van het wegdek (nat of droog). Indien de motorfiets uitgerust is met een ABS-systeem, maakt het niet uit of dit wel of niet in werking treedt.

Na het remmen moet u één of twee voeten op de grond plaatsen.

Het doel is nagaan of u:
- de voor- en achterrem op correcte wijze gebruikt.

© GOCA VL-27.11.2026-DOC. 132c-ZN_Vlaams Gewest

10 UIT TE VOEREN MANOEUVRES

1. Voorzorgsmaatregelen bij het afstappen
2. Voorafgaande controles
3. Achterwaarts parkeren in een parkeervak
4. Wegrijden uit een parkeervak
5. Slalom
6. In lussen rijden
7. Bocht – Ontwijken – Precisieremmen
8. Stapvoets rijden
9. S-bocht
10. Bocht – Plots remmen

*De manoeuvres **voorzorgsmaatregelen**, **voorafgaande controles** en **achterwaarts parkeren in een parkeervak** worden uitgevoerd met stilgelegde motor.*

***Wegrijden uit een parkeervak, slalom, in lussen rijden, bocht – ontwijken – precisieremmen, stapvoets rijden, een S-bocht maken, bocht – plots remmen** moeten in deze volgorde in een continue rit uitgevoerd worden.*

Tijdens de uitvoering van de manoeuvres 4 tot en met 10 moet u de voeten voortdurend op de voetsteunen houden en mogen de voeten, behalve na het precisieremmen en het plots remmen, de grond niet raken. Na het precisieremmen en het plots remmen, moet u na het stoppen (volledige stilstand) één of twee voeten op de grond plaatsen.

Wanneer de uitvoering van de manoeuvres 3 tot en met 10 als onvoldoende wordt beoordeeld, kunnen de manoeuvres tijdens een tweede poging herbegonnen worden.

Het examenterrein waar de manoeuvres dienen te worden uitgevoerd, kan identiek zijn aan dit schema, of aan het spiegelbeeld ervan. Houd rekening met het feit dat de manoeuvres "Bocht nemen" en "Ontwijken van een hindernis" op een examenterrein in spiegelbeeld, naar rechts worden uitgevoerd in plaats van naar links.

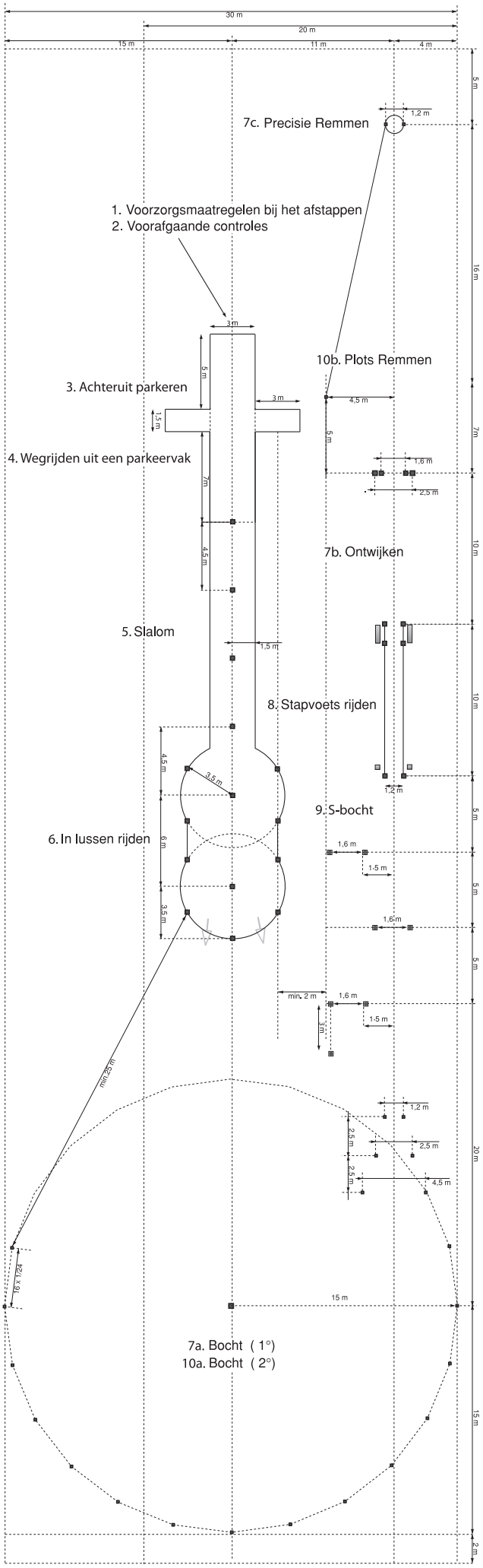

> Uitslag van het praktijkexamen

U BENT GESLAAGD VOOR HET PRAKTIJKEXAMEN

De examinator geeft u een formulier *"Aanvraag om een rijbewijs"*. Met dit document gaat u bij uw **gemeentebestuur** uw rijbewijs afhalen. Gelieve vooraf contact op te nemen met uw gemeentebestuur.

Het formulier *"Aanvraag om een rijbewijs"* laat niet toe te rijden. U moet houder en drager zijn van een rijbewijs. Dit formulier moet binnen 3 jaar na het geslaagde praktijkexamen ingediend worden. Zoniet moet u opnieuw scholing volgen en slagen voor een nieuw theorie- en praktijkexamen. !

U BENT NIET GESLAAGD VOOR HET PRAKTIJKEXAMEN

Wanneer u niet geslaagd bent voor het praktijkexamen mag u zich **niet aanbieden voor een nieuw examen de dag zelf van het uitstel.**

Wanneer u niet geslaagd bent voor de proef op de openbare weg zal de proef op het privéterrein, waarvoor u geslaagd bent, niet meer herbegonnen moeten worden, indien u een nieuwe proef op de openbare weg aflegt met een voertuig van dezelfde categorie, binnen een termijn van maximum 1 jaar, die ingaat de dag waarop u voor de proef op het privéterrein bent geslaagd en indien uw geslaagd theorie-examen op dat ogenblik nog geldig is (minder dan 3 jaar oud).

GELDIGHEID VAN HET RIJBEWIJS

Indien het voertuig waarmee u voor het praktijkexamen slaagde, uitgerust was met een automatische schakeling, zal de geldigheid van uw rijbewijs beperkt worden tot het besturen van gelijkaardige voertuigen door de vermelding *'automatisch'* of *'code 78'*.

Bij het slagen van één van de twee proeven met een voertuig uitgerust met een automatische schakeling, wordt het volledige examen geacht afgelegd te zijn met dit type voertuig.

Elk voertuig waarbij de bestuurder kan starten, stoppen en schakelen zonder een koppelingshendel te moeten indrukken, wordt beschouwd als een automaat.

Indien u de opheffing van deze vermelding, *'code 78'*, wenst te bekomen moet u een nieuw praktijkexamen afleggen met een voertuig uitgerust met een handschakeling na bijkomende praktijklessen (minimum 2 uur) in een erkende rijschool of onder dekking van een voorlopig rijbewijs.

INDIEN ER ZICH PROBLEMEN ZOUDEN VOORDOEN

Indien u **klachten** heeft, wendt u zich onmiddellijk tot de **hoofdexaminator**. Dit is de eenvoudigste en snelste methode omdat u zich ter plaatse bevindt en het geschil onmiddellijk kan worden behandeld.

Zo u niet tevreden bent met het gegeven gevolg wendt u zich tot de **directie van de onderneming die verantwoordelijk is voor het betrokken examencentrum.**

Een geschil kan tenslotte ook steeds aanhangig worden gemaakt bij de bevoegde overheid. Meer informatie hierover kan u terugvinden op onze website **www.gocavlaanderen.be.**

Bovendien zijn in elk centrum **speciale brievenbussen** voorzien, waarin u zowel klachten als suggesties kunt deponeren. De inhoud van deze brievenbussen wordt regelmatig nagezien om passende regelingen te kunnen treffen.

ONREGELMATIGHEDEN

Elk gedrag waarmee de **orde** wordt verstoord, elke vorm van **verbale of fysieke agressie** zowel tegenover zaken als personen, **bedreigingen** en (poging tot) **fraude** alsook het ni**et naleven van de richtlijnen** van een examinator of medewerker van het examencentrum leidt tot een **uitgesteld examen**. Bovendien zal de betrokkene worden **uitgesloten** van het afleggen van enig examen of het begeleiden van kandidaten tijdens enig examen in de examencentra voor een periode van **3, 6 of 12 maanden** naargelang de vastgestelde onregelmatigheid. Meer informatie hierover kan u terugvinden op onze website **www.gocavlaanderen.be**.

BEROEPSPROCEDURE

Indien u niet geslaagd bent voor het praktijkexamen, of indien u of uw begeleider wegens een onregelmatigheid uitgesloten wordt voor een bepaalde termijn, kan u tegen de genomen beslissing(en) in beroep gaan door **binnen de 15 kalenderdagen na het examen een aangetekend verzoekschrift** in te dienen. Meer informatie hierover kan u terugvinden op onze website **www.gocavlaanderen.be.**

HERSTELEXAMEN

Het examenverloop van het praktisch herstelexamen A is identiek aan het gewone praktijkexamen zoals omschreven in deze informatiebrochure. Meer informatie over herstelexamens kan u terugvinden op onze website **www.gocavlaanderen.be**.

> Besluit

Slechts nadat u zich goed voorbereid heeft, zal u met vertrouwen aan de examens kunnen beginnen. Dit zelfvertrouwen samen met uw kennis en ondervinding, zal u toelaten te slagen voor de examens, wat wij u dan ook toewensen.

"Goed rijden betekent ook aan de anderen denken!"

GOEDE REIS EN BLIJF VOORZICHTIG!

De gegevens vermeld in deze brochure kunnen onderhevig zijn aan wijzigingen in de reglementering. Om de laatste versie in te kijken: raadpleeg onze website **www.gocavlaanderen.be.** !

Copyright GOCA VLAANDEREN. Elke, zelfs gedeeltelijke, reproductie van deze publicatie, onder welke vorm ook, inbegrepen fotokopie, fotografie, microfilm, magneetband of elk ander elektronisch middel, is verboden zonder voorafgaande schriftelijke toelating van GOCA VLAANDEREN.
Verantwoordelijke uitgever: vzw GOCA VLAANDEREN, Technologiestraat 21-25, 1082 Brussel.